



> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Aan:

- de scholen voor vwo en havo ter attentie van de secretaris van het eindexamen;
- de instellingen voor educatie en beroepsonderwijs die opleiden voor het diploma vwo of havo;
- de commissie Staatsexamens VO van het College voor Toetsen en Examen;
- de examenbureaus van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

**Bureau CvTE**  
Muntstraat 7  
3512 ET Utrecht  
Postbus 315  
3500 AH Utrecht  
Nederland  
www.cvte.nl

**Contactpersoon**  
J. Raap  
sectormanager havo/vwo  
030 28 40 700  
info@cvte.nl

Datum 27 juni 2019  
Betreft Normering 2019 tweede tijdvak vwo en havo

**Onze referentie**  
CvTE 19.00653

**Bijlagen**  
3

Geachte dames en heren,

## 1 Normering vwo en havo tweede tijdvak

Voor de cijferbepaling eerste tijdvak ontving u een mededeling waarin voor het tweede tijdvak ook een kolom 'voorlopige N' was opgenomen. Het College voor Toetsen en Examen heeft de definitieve normering voor het centraal examen 2019, tweede tijdvak, vastgesteld zoals aangegeven in bijlage 1 (vwo), bijlage 2 (havo) en bijlage 3 (experimentele examens vwo en havo).

De definitieve N-termen voor het tweede tijdvak zijn gelijk aan de voorlopige N-termen, behalve voor de vakken:

- vwo: Nederlands, Grieks, Spaans, geschiedenis, wiskunde A, wiskunde B, wiskunde C, natuurkunde, biologie, economie, management & organisatie, filosofie
- havo: Nederlands, Duits, wiskunde A, scheikunde, biologie, economie, kunst algemeen

## 2 Cijferbepaling tweede tijdvak

Bij de meeste schooladministratiepakketten kunt u de scores in cijfers omzetten door de vastgestelde N-termen uit de bijlagen in te voeren.

De schaalengte van het tweede tijdvak verschilt meestal iets van die van het eerste tijdvak. Daarom dient u voor de bepaling van de eindcijfers telkens de juiste schaalengte van het tweede tijdvak te gebruiken.

Als u gebruik maakt van omzettingstabellen, kunt u die downloaden van [Examenblad.nl](http://Examenblad.nl) of van [www.cito.nl](http://www.cito.nl). U dient dan de omzettingstabellen voor het tweede tijdvak te gebruiken, ook al zijn de normeringstermen voor het eerste- en het tweede tijdvak examen gelijk.

Met vriendelijke groet,

drs. P.J.J. Hendrikse  
voorzitter College voor Toetsen en Examens

**Bijlage 1** bij brief met referentie CvTE-19.00653  
 Normeringstermen centrale examens vwo

**tweede tijdvak 2019**

| Examen   | Tweede tijdvak        |                                  |
|--|-----------------------|----------------------------------|
|  | N<br>(normeringsterm) | L<br>(lengte van de scoreschaal) |
| Nederlands   | 0,8 *)                | 68                               |
| Latijn   | 1,9                   | 76                               |
| Grieks   | 1,1 *)                | 76                               |
| Frans  | 1,1                   | 48                               |
| Duits  | 1,0                   | 48                               |
| Engels   | 0,7                   | 46                               |
| Spaans   | 1,5 *)                | 50                               |
| geschiedenis   | 0,7 *)                | 72                               |
| aardrijkskunde   | 1,3                   | 66                               |
| wiskunde A   | 1,4 *)                | 83                               |
| wiskunde B   | 2,2 *)                | 76                               |
| wiskunde C   | 1,5 *)                | 76                               |
| natuurkunde  | 1,1 *)                | 78                               |
| scheikunde   | 1,5                   | 67                               |
| biologie   | 1,1 *)                | 71                               |
| economie   | 1,3 *)                | 57                               |
| management & organisatie                               | 1,4 *)                | 64                               |
| filosofie  | 1,1 *)                | 46                               |
| maatschappijwetenschappen                              | 0,8                   | 71                               |
| kunst (dans/drama/muziek/<br>beeldende vormgeving/alg) | 1,0                   | 66                               |

\*) hoger dan voorlopig

Overige vakken:

Het examen is in het tweede tijdvak afgenomen door de commissie Staatsexamens VO van het CvTE. De vastgestelde cijfers staan uiterlijk vrijdag 28 juni 2019, 10.00 uur op *Mijn DUO* (voorheen *de beveiligde site*). De scholen ontvangen de cijfers van hun kandidaten tevens per post in de week van maandag 1 juli. Zie ook: [www.examenblad.nl](http://www.examenblad.nl) → Maartaanvulling → § 11.6 'Toezending resultaten aangewezen vakken'

**Bijlage 2** bij brief met referentie CvTE-19.00653  
Normeringstermen centrale examens havo

**tweede tijdvak 2019**

| Examen   | Tweede tijdvak        |                                  |
|--|-----------------------|----------------------------------|
|  | N<br>(normeringsterm) | L<br>(lengte van de scoreschaal) |
| Nederlands   | 1,3 <sup>*)</sup>     | 55                               |
| Frans  | 1,2                   | 50                               |
| Duits  | 0,2 <sup>*)</sup>     | 51                               |
| Engels   | 1,2                   | 46                               |
| Spaans   | 0,8                   | 46                               |
| geschiedenis   | 1,1                   | 72                               |
| aardrijkskunde   | 1,1                   | 63                               |
| wiskunde A   | 1,2 <sup>*)</sup>     | 70                               |
| wiskunde B   | 1,5                   | 77                               |
| natuurkunde  | 1,3                   | 74                               |
| scheikunde   | 1,3 <sup>*)</sup>     | 74                               |
| biologie   | 1,0 <sup>*)</sup>     | 80                               |
| economie   | 1,2 <sup>*)</sup>     | 55                               |
| management & organisatie                               | 1,2                   | 64                               |
| tehatex CSE  | 0,7                   | 74                               |
| filosofie  | 1,3                   | 45                               |
| maatschappijwetenschappen                              | 1,0                   | 51                               |
| kunst (dans/drama/muziek/<br>beeldende vormgeving/alg) | 1,1 <sup>*)</sup>     | 63                               |

<sup>\*)</sup> hoger dan voorlopig

Overige vakken:

Het examen is in het tweede tijdvak afgenomen door de commissie Staatsexamens VO van het CvTE. De vastgestelde cijfers staan uiterlijk vrijdag 28 juni 2018, 10.00 uur op *Mijn DUO* (voorheen *de beveiligde site*). De scholen ontvangen de cijfers van hun kandidaten tevens per post in de week van maandag 1 juli. Zie ook: [www.examenblad.nl](http://www.examenblad.nl) → Maartaanvulling → § 11.6 'Toezending resultaten aangewezen vakken'

**Bijlage 3** bij brief met referentie CvTE-19.00653  
Normeringstermen centrale examens pilots vwo en havo

**tweede tijdvak 2019**

## Experimentele examenprogramma's vwo en havo

Deze N-termen zijn van toepassing op experimentele examens, met toestemming van het Ministerie van OCW afgenomen op enkele scholen.

| <b>vwo</b>                           |                 | Tweede tijdvak        |                                  |
|--------------------------------------|-----------------|-----------------------|----------------------------------|
| Examen                               | school-<br>type | N<br>(normeringsterm) | L<br>(lengte van de scoreschaal) |
| maatschappijweten-<br>schappen pilot | vwo             | 0,8                   | 49                               |